

עלון קהילתי מעין חי

לעילוי נשמת נפתלי צבי - צביקה - מילר

★ חדשות הקהילה ★

עירוב- עדכון

- * יש לברר שוב, סמוך לכניסת שבת אודות תקינות העירוב.
- * כזכור, בשבוע שעבר לא היה עירוב עקב קיום העפיפוניאדה עד סמוך לכניסת שבת סמוך לקו העירוב שניזוק. כמו כן נפל הקו בכניסה לינוח, דבר המצריך מנוף וקצת עבודה.
- * אי"ה סמוך לשבת (לאחר מועד הדפסת עלון זה..) נדע סופית אודות מצבו של העירוב.
- * כמו כן נתבררנו השבוע שהעירוב סביב שכונת אורנים הושלם וחובר סופית למעלות. יציין, העירוב של כפר ורדים הוא בפני עצמו והעירוב של האורנים הוא בפני עצמו, ישנו חיבור ביניהם, אולם אם אחד מהם לא תקין, אין זה משפיע על השני אלא על מקום התקלה ועל המעבר בין השכונות.

תנחומים

תנחומנו הכנים למשפחת כהן (רחוב יערה) על פטירתו של חיים ז"ל

זמני השבת

כניסת השבת: 17:35

יציאת השבת: 18:37

★ פרשת לך לך ★

מאת: ר' מאור כהן

פרשת לך לך - "לצחוק ליום האחרון"

שמו של יצחק אבינו מבוסס כידוע על הצחוק שצחקו הוריו, כל אחד ממקומו, בעת הבשורה על הולדת בנם: "אֲבֶל שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ יִלְדֶת לָךְ בֶּן וְקָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִצְחָק". משמעות קריאת שמו של יצחק אבינו בשם זה דורש הסבר מעמיק. האם נקרא הוא כך רק בשל העובדה שאמו שרה תאמר "צחוק עשה לי א-ל, כל השומע יצחק לי"? הרי קשה לקבל ששמו ומהותו של אבינו השני נקבע רק בשל העובדה שמאן-דהו בעולם יעלה גיחוך ולעג כאשר ישמע ששרה ילדה בגיל כה מאוחר.

מדוע אם כן נקרא שמו דווקא כך? מה עניינו העמוק של הצחוק בעולם?

בהסבר מופלא מבאר לנו הרש"ר הירש את הדברים הבאים: הקב"ה המתין שאברהם ושרה יגיעו לגיל שבו עצם המחשבה להוליד בנים היא מגוחכת לחלוטין. הסיבה לדבר היא כדי ללמד אותנו שרק כאשר כלתה לה כל תקווה אנושית - החל הקב"ה להגשים את הבטחותיו. עם ישראל אינו עם רגיל, כזה שניתן ליצור אותו בדרכי הטבע הרגילות. עם ישראל הוא עם שיהיה כאצבע אלקים בקרב האנושות. מראשית ימיו ועד אחרית ימיו הוא יעבוד ויפעל בניגוד לכל הכוחות הפועלים בהיסטוריה. יתירה מזאת, "עד היום הזה הוא מגוחך לחלוטין בעיני הסכלות הכופרת באל".

הצחוק המהדהד באוזני היהודי בלכתו בדרכו בהיסטוריה- הוא עדות על דרכו האלוקית. אין הוא פוגע בו, שכן הוא מוכן מראש לצחוק הזה. "וקראת את שמו יצחק". כולם צחקו וגיחכו על עצם קיומו, לא יכלו או לא רצו להבין את סודו. יבוא יום ובו העם אשר כולם צחקו עליו פעם אחר פעם, לעגו לו וביזו אותו, פגעו והרגו בו, יבוא יום ואותו עם יצחק על פניהם. משמעותו העמוקה של הצחוק הוא "צא-חוק", כלומר היכולת להתרומם ולצאת מן החוקים הרגילים, חוקי הטבע וההיסטוריה האנושית, ולגלות שיש מי שמנהל את העולם באמת. נקודה זאת עולה גם מדבריו של הפילוסוף הרוסי-דתי ניקולב ברדייב בספרו "משמעות ההיסטוריה" - חכמה בגויים תאמין: "היהודים מילאו תפקיד מרכזי בהיסטוריה, הם בראש ובראשונה אומה היסטורית וגורלם משקף את עמידתם לעד בשל הציונים האלוקיים. גורלם טבוע יותר מדי בחותם המטאפיסי מכדי שיהיה ניתן להסברה במונחים מטריאליסטיים או היסטוריים.. צריכה היתה אומה זו לעבור מזמן מן העולם. קיומה הוא תופעה מסתורית מופלאה המעידה כי חיי אומה זו מתנהלים בכח גזירה קדומה".

"עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון". וכהסברו הנפלא של הרב נריה זצ"ל זמן קצר לפני פטירתו: מי שכל חייו לבושים הם בעוז והדר, הוא כבר ישחק כאשר יגיע יומו האחרון... "וקראת את שמו יצחק". יצחק - לשון עתיד. והנה, צחוק העתיד הולך ומתגלה הוא - "בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים. אז ימלא שחוק פיננו ולשונו רינה". מעין זה אנו מוצאים גם בדבריו של הסופר הצרפתי P. CLAUDEL שכתב לאחר השואה: "נוכחנו ללא צל של ספק במאורע עצום בהיסטוריה האנושית. אנשים בעלי רצון טוב נוצרים ויהודים קמו בהמוניהם לשים קץ לעריצות ההיטלריאנית ולהשמדת היהודים הנרדפים ע"י הנאצים באירופה כולה. עינויים גרם למותם של מיליוני מתי קדושים, אבל לאחר המלחמה, ישראל באופן נפלא קיבל את ארצו. הוא החזיר לעצמו את כוחותיו החיוניים לאחר שטף הדם הנורא של שנות הארבעים במטרה לכבוש בחזרה את המולדת שה' נתן לאברהם. נגד רצונם של העמים והאומות ישראל מצא בחזרה את הדרך לפלסטינה. כמעט לבדו, נגד כל העולם כולו, הוא הצליח לנצח, וזה בלי ספק משום שלא היתה לו ברירה...".

וכאן הוא מפנה אותנו למסקנה המתבקשת: "איך לא לראות במאורעות כה יוצאי דופן את ידה של ההשגחה המכוונת ואיך לא להבין מתוכם את הגשמת נבואות התנ"ך בשיבה כ"כ ניסית זו?! והנה שבנו הבכור של אלקים חוזר להיות שומר המקומות הקדושים. צריך להיות עיוור כדי לא לראות בתופעה זו התערבות ה'! מהי כוונתו?- להצהיר מחדש ולאפשר הגשמת הייעוד הכלל עולמי של ישראל...".

תמיהה גדולה התפשטה על פני החסידים למשמע בקשתו המוזרה של הצדיק. הכול הכירו את דרכו של רבי יהודה-צבי מסטרטין בעבודת ה', עד כמה הוא נוהג להתרחק מתאוות האכילה ומשאר הנאות העולם, והנה הפעם הוא מבקש לאכול בשר שמן וערב במיוחד, ובמקום לא מוכר. אחרי הסתלקות רבי אורי מסטרליסק, הנודע בכינויו 'השרף', עברה ההנהגה אל תלמידו החשוב, רבי יהודה-צבי מסטרטין. בתחילת דרכו לא הכול קיבלוהו בלב שלם, והיו מן החסידים שעדיין התלבטו אם הוא הראוי למלא את מקום רבם הגדול. באחד ממסעותיו עם קבוצה מחסידיו הורה להיכנס לעיר פֶּשֶט (כיום חלק מבודפשט). בעוברים ברחוב הראשי עצר הצדיק ליד חנות בשר והתבונן בה. מעל החנות היה תלוי שלט מאיר עיניים: "כאן אפשר לקנות בשר כשר ומהודר". בחלון הראווה של החנות היה תלוי נתח בשר שמן ונאה, תאוה לעיניים. התבונן הצדיק בחנות ופנה אל חסידיו בבקשה לברר מי השוחט-ובודק של הבשר הנמכר כאן והיכן ביתו. הוא הוסיף ואמר בנימה שהיה בה חצי משאלה וחצי קביעת עובדה, כי היום יאכלו כאן בשר. הזדרזו החסידים לברר את זהות השוחט ואת כתובתו, והצדיק הורה להם ללכת עמו לשם. כשבאו אל בית השוחט ודפקו על הדלת יצאה אליהם אשת השוחט, אישה צנועה וחסודה, אשר קיבלה את פניהם בסבר פנים יפות והזמינה אותם להיכנס הביתה. הצדיק שאל היכן בעל-הבית, והאישה אמרה כי הוא אמור לשוב בקרוב. שאל הצדיק אם יוכלו ללון כאן בלילה, והאישה השיבה בחיוב. "אם כן", אמר הצדיק, "צריכים אנו לסעוד תחילה סעודת ערב, האם נוכל לאכול כאן בשר?". "ודאי, בשמחה!", ענתה האישה, ותיכף ניגשה לערוך את השולחן לארוחה. כל אותה עת התבוננו החסידים בדבר בפליאה רבה. מדוע דורש פתאום רבם לאכול בשר דווקא, ועוד במקום שאינו מכיר ומשחיטת שוחט שאינו ידוע? אך הם לא הרהיבו עוז לשאול את רבם על כך. כעבור זמן נפתחה דלת הבית ואל החדר נכנס השוחט בעצמו. עתה, גדלה תמיהתם ופליאתם של החסידים שבעתיים. השוחט חבש כובע עשוי מפרווה משובחת, כאחד הפריצים. על גופו עטה מעיל עבה, הדומה לחליפת שריון. גם מגפיו נראו מגושמים מאוד. כל לבושו נראה אופנתי ומודרני, שאינו הולם כלל את המקובל בקרב יהודים יראי שמים. בשום אופן לא יכלו החסידים להבין כיצד רבם סומך על שחיטתו של אדם כזה, וקורא להם לסעוד בביתו. קודם שהחלו בסעודה, לאחר שהצדיק ובעל-הבית בירכו איש את רעהו לשלום, פנה אליו הצדיק ואמר כי הוא מבקש לראות את סכין השחיטה שלו. למרבה הפלא סירב השוחט להיענות לבקשה. האיש הרצין ואחר-כך אמר: "יסלח לי כבודו, אולם יכולים אתם שלא לאכול מן הבשר, ולא תהיה לי עלים שום תרעומת. לא אוכל להראות לכם את סכיני". אך הצדיק לא הרפה. הוא ביקש מהשוחט להיכנס עמו לחדר צדדי, ואמר לו כי הוא רבי יהודה-צבי מסטרטין, וכי הוא גוזר עליו בכוח התורה להראות לו את סכיניו. לא הייתה לשוחט ברירה והוא נאלץ להוציא את סכיניו ולהראותו לרבי, וזה המראה אשר נגלה לעיני הצדיק: על סכין השחיטה, בעל הלהב החד והחלק עד להפליא, היה כתוב: "זו המאכלת של אברהם אבינו עליו השלום, אשר אנו אוכלים בזכותו..." אפוף התרגשות יצא הצדיק מן החדר ואחריו בעל-הבית. בשמחה ישב אל השולחן עם חסידיו והיטיב את ליבו בסעודה, בעוד בעל הבית שותק ונהנה מדברי התורה שהשמיע הרבי. לא כל החסידים אכלו מן הבשר. כמה מהם, שאמונתם בצדיק עדיין לא הייתה ראויה דייה, פקפקו בכשרותו של השוחט ולא העזו לאכול. כדי להשליכן זאת דחפו הללו את מנות הבשר שהוגשו להם לתוך מטפחות שהיו עמם, כדי להשליכן לאחור מכן בחוץ. סיים הצדיק את סעודתו, והחסידים פרשו לישון. עם בוקר קמו, הודו לבעלי-הבית ויצאו לדרך. רק כאשר התרחקו מהעיר סיפר להם הצדיק את מה שראה כתוב על סכיניו של השוחט. כששמעו זאת החסידים פרצו בקריאות נרגשות. מי שאכלו מן הבשר הודו לה' על הזכות הגדולה שנפלה בחלקם לאכול משחיטת סכיניו של אברהם אבינו. אבל מי שלא אכלו התייסרו מרוב צער. הם לא יכלו לסלוח לעצמם על שלא האמינו ולא סמכו על הצדיק. אותם חסידים רקמו תכנית, ולפיה יחזרו וייסעו אל העיר פֶּשֶט ויבקשו להתארח אצל אותו שוחט, ואז יוכלו לאכול משחיטתו. עשו כן החסידים, אך כאשר חיפשו את ביתו של השוחט לא הצליחו למצאו בשום אופן. הם שאלו את אנשי העיר היכן השוחט, בעל חנות הבשר. אך הכול הביטו עליהם בתמיהה ואמרו כי לא הייתה כאן חנות בשר וכי אין הם מכירים שוחט כזה. או-אז הבינו החסידים כי אותו שוחט לא היה אלא מל"ו הצדיקים הנסתרים, ורק בזכות רבם, הצדיק מסטרטין, זכו לחוויה הגדולה בביקורם ב'ביתו'. אילו הייתה אמונתם שלמה יותר, היו זוכים גם לאכול בשר משחיטת סכיניו של אברהם אבינו...

שאלה: באילו נסיבות דוחים את עריכת הברית של תינוק מהיום השמיני למועד אחר?

תשובה: הרמב"ם כתב בעניין זה: "סכנת נפשות דוחה את הכול, ואפשר למול לאחר זמן, ואי-אפשר להחזיר נפש אחת מישראל לעולם". מדויק לשונו משמע, וכך הבין הגאון הרוגצ'ובי, שאם מלים באיחור מפני דרישות ההלכה, נחשב כאילו נימול התינוק למפרע בזמנו, כי ה'ברית', הקשר של כל יהודי עם הקב"ה, היא קשר חזק ועצמי, והמילה רק מגלה זאת אצלו.

הנה שניים מהמקרים שיש בהם חילוקי דעות הלכתיים:

משקל: יש מוהלים המקפידים שלא למול תינוק עד ששיגיע למשקל 2.740 ק"ג, ויש הסבורים שצריך למול ביום השמיני גם במשקל נמוך יותר, אם הוא מעל 1.500 ק"ג ועומד בתנאי השחרור מהפגייה. "בכיוצא-בזה, ספיקו - לחומרא" (הכוונה להחמיר בפיקוח נפש ולא למול).

צהבת: צהבת זיהומית היא מחלה לכל הדעות. יש מקילים למול במקרה של צהבת-יילודים. אחרים דורשים להמתין גם אז, עד שתרד הצהבת לגמרי. יש דורשים ירידה לרמות מסויימות. יש שכתבו להמתין לאחר שהיילוד התרפא ממנה ועד הברית שבעה ימים שלמים. יש המורים שעד דרגה 10 עושים מילה בזמנה. מ-10 עד 15 ממתנים שהצהבת תרד למטה מ-10, ומלים מיד (אולם מכיוון שכבר נדחה ואינו בזמנו, יש להמתין עוד יום, כדי שהצהבת תרד עוד קצת). למעלה מ-15 נקרא 'חולה בכל גופו' וממתנים עד שהצהבת תרד למטה מ-10, ואחר-כך ממתנים עוד שבעה ימים שלמים מעת-לעת.